

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 356/09-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. októbra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. M. S., B., zastúpeného advokátom JUDr. M. B., B., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 12 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžo 113/2008 z 26. mája 2009 a Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 S 167/2006 z 11. marca 2008, rozhodnutím ministra vnútra Slovenskej republiky sp. zn. KM-16/PK-06 z 20. februára 2006 a personálnym rozkazom ministra vnútra Slovenskej republiky sp. zn. 683 z 13. decembra 2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. M. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. augusta 2009 doručená sťažnosť Mgr. M. S., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv zaručených v čl. 12 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Sžo 113/2008 z 26. mája 2009 a Krajského súdu v Bratislave

(ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 S 167/2006 z 11. marca 2008, rozhodnutím ministra vnútra Slovenskej republiky sp. zn. KM-16/PK-06 z 20. februára 2006 a personálnym rozkazom ministra vnútra Slovenskej republiky sp. zn. 683 z 13. decembra 2005 (ďalej len „rozhodnutia ministra vnútra“).

Z obsahu sťažnosti najmä vyplynulo: „Ako príslušník Policajného zboru v hodnosti kapitán som bol zaradený v stálej štátnej službe vo funkcii vyšetrovateľ - čakateľ oddelenia vyšetrovania OVK ÚJKP Okresného riaditeľstva PZ v B., služobného úradu Krajského riaditeľstva PZ v B. Personálnym rozkazom ministra vnútra SR č. 683 zo dňa 13. 12. 2005, som bol podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže SR a Železničnej polície (ďalej len zákon) prepustený zo služobného pomeru príslušníka PZ z dôvodu, že som podľa tvrdenia uvedeného v citovanom rozkaze zvlášť hrubým spôsobom porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť príslušníka PZ a moje ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Zvlášť hrubého porušenia služobnej prísahy a služobnej povinnosti som sa mal podľa tvrdenia ministra vnútra SR dopustiť skutkom uvedeným v prvom odseku dôvodov personálneho rozkazu č. 683 zo dňa 13. 12. 2005 o mojom prepustení tak, že ako vyšetrovateľ čakateľ vo vyšetrovanej veci trestného činu krádeže vedenej na ÚJKP B. pod ČVS: ORP 1412/1-OVK-B2-2005 dňa 19. 10. 2005 po výsluchu svedka R. K. som v kancelárii č. 307 akceptoval jeho návrh na neformálne stretnutie v bare Domu odborov v B. Na stretnutí som mal podľa tvrdenia ministra svedkovi ponúknuť pomoc spočívajúcu v tom, aby v predmetnej trestnej veci nebol nikto trestne stíhaný, za čo som mal požadovať 30.000 Sk, ktorú požiadavku som mal opakovane voči menovanému vzniesť aj dňa 21. 10. 2005 vo svojej kancelárii. Dňa 25. 10. 2005 sa R. K. dostavil za mnou na pracovisko, kde mal podľa môjho pokynu vhodiť na posteľ pod matrac, ktorý za tým účelom som mal nadvihnúť, obálku s obsahom 30.000 Sk v hotovosti, ktoré peniaze boli pracovníkmi ÚIS PZ nájdené a zaistené. (...)

Proti uvedenému personálnemu rozkazu ministra vnútra SR o mojom prepustení som v zákonnej lehote dňa 19. 11. 2005 podal rozklad. Tento som písomne podrobne odôvodnil.

Namietal som a stále namietam, že neboli a nie sú naplnené zákonné dôvody na moje prepustenie a moja obrana nebola vykonaným šetrením v správnom konaní vyvrátená a taktiež nebolo preukázané, že som svojím konaním naplnil znaky skutkovej podstaty prepustenia podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona. Príslušníkom PZ som bol 22 rokov. Za túto dobu som bol viackrát disciplinárne odmenený. Vždy som si svoje povinnosti ako príslušník PZ plnil čestne, statočne a disciplinovane tak, ako som sa k tomu zaviazal v služobnej prísaha (§ 17 zákona). V rozklade som vysvetlil podstatné okolnosti ako a prečo som konal. Taktiež som žiadal aby boli vykonané niektoré ďalšie dôkazy, ako napr. výsluchy svedkov, avšak mi nebolo vyhovené a preto som sa ani nemohol k niektorým dôkazom, keďže neboli vykonané, vyjadriť, vec v štádiu šetrenia bola predčasne ukončená vydaním rozkazu o mojom prepustení, pričom správny orgán vychádzal z dôkazov, ktoré boli účelovo v môj neprospech vytrhnuté z kontextu neskončeného trestného konania. (...)

K nájdenej finančnej hotovosti vo výške 30.000 Sk v mojej kancelárii uvádzam, že som spravil chybu v tom smere, že som po príchode R. K. tohto posadil v mojej kancelárii, a ja, nakoľko som potreboval nejaké vzory, zobral som si disketu a išiel do vedľajšej kancelárie ku kolegovi Ing. K- s požiadavkou, aby mi prekopíroval na disketu nejaké súbory ako vzory, uznesenia a pod.. U kolega K., v jeho kancelárii som sa zdržal počas kopírovania na disketu odhadom cca 5 minút, počas ktorej doby R. K. sedel v mojej kancelárii sám. (...) Nemôžem potvrdiť, že tie peniaze tam dal R. K., nakoľko som to ja nevidel, avšak s odstupom času si uvedomujem, že časový priestor na to mal, keď som bol za kolegom K. Ja som však tie peniaze nežiadal, ani on mi ich nenúkal a či ich tam podhodil nemôžem potvrdiť, ani vyvrátiť, nakoľko to neviem, pretože som to nevidel. (...)

Nie je pravdou, že som sa dopustil protiprávneho konania uvedeného v dôvodoch rozkladom napadnutého personálneho rozkazu o mojom prepustení. Aj druhostupňový správny orgán vyhodnotil dôkazy obstarané v správnom konaní nesprávne, nakoľko som svojím konaním nenaplnil pojmové znaky skutkovej podstaty prepustenia podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona a uvedeným konaním som neporušil služobnú prísahu, ani služobnú povinnosť príslušníka PZ, v dôsledku čoho moje ponechanie v služobnom pomere ani nie je na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, nakoľko som sa nedopustil protiprávneho konania, ktoré mi je kladené za vinu. (...)

Vzhľadom na právoplatnosť správneho rozhodnutia som podal v zákonnej lehote žalobu na preskúmanie rozhodnutia ministra vnútra SR ako správneho orgánu. Žalobou som sa domáhal, aby Krajský súd v Bratislave zrušil rozhodnutie ministra č. p. KM-16/PK-2006 zo dňa 20. 2. 2006 ako aj personálny rozkaz ministra č. 683 zo dňa 13. 12. 2005, ktorý vydaniu žalobou napadnutého rozhodnutia predchádzal a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

(...) samotné dokazovanie a hodnotenie dôkazov súdom, som v odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave číslo 2S 167/2006-61 zo dňa 11. 3. 2008 žiadal, aby odvolací senát Najvyššieho súdu SR v odvolacom konaní zrušil rozsudok KS Bratislava, ako aj rozhodnutie ministra vnútra SR č. KM-16/PK-2006 zo dňa 20. 2. 2006 a personálny rozkaz ministra vnútra SR č. 683 zo dňa 13. 12. 2005 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Napriek uvedeným argumentom môjmu odvolaniu nebolo vyhovené a rozsudkom NS SR číslo 1 Sžo 113/2008 zo dňa 26. 5. 2009, ktorý mi bol doručený dňa 22. 6. 2009, bol odvolacím súdom potvrdený prvostupňový rozsudok KS Bratislava.

Porušením práva uvedeného v čl 12 ods. 1 Ústavy SR a postupom uvedeným v mojej sťažnosti, nedôvodným prepustením zo služobného pomeru príslušníka PZ podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov, došlo aj k porušeniu môjho základného práva zakotveného v piatom oddieli, čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť. “

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v danej veci nálezom takto rozhodol:

„V predmetnej veci boli porušené v neprospech sťažovateľa základné práva a slobody garantované v čl. 12 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v dôsledku čoho zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky číslo 1Sžo/113/2008 zo dňa 26. 5. 2009, ktorý mi bol doručený dňa 22. 6. 2009, rozsudok Krajského súdu v Bratislave číslo 2S 167/2006-61 zo dňa 11. 3. 2008, ako aj rozhodnutie ministra vnútra SR číslo KM-16/PK-06 zo dňa 20. 2. 2006 a personálny rozkaz ministra vnútra SR číslo 683 zo dňa 13. 12. 2005.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

a) Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že aj personálnym rozkazom ministra vnútra č. 683 z 13. decembra 2005, jeho rozhodnutím sp. zn. KM-16/PK-06 z 20. februára 2006 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 S 167/2006 z 11. marca 2008 boli porušené ním označené základné práva a slobody.

Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nie je príslušný na preskúmanie postupu označených orgánov predovšetkým z pohľadu jeho práva na spravodlivé súdne konanie vo všeobecnosti, pretože sťažovateľ mal k dispozícii opravné prostriedky, ktoré mu zákon poskytoval na ochranu jeho práva a na použitie ktorých bol sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Jedným z takýchto opravných prostriedkov bolo v správnom konaní využitie opravného prostriedku proti personálnemu rozkazu ministra vnútra, ktorý sťažovateľ aj využil a podal rozklad proti predmetnému rozhodnutiu ministrovi vnútra, ktorý potvrdil rozhodnutie napadnutého správneho orgánu. Na základe týchto okolností potom sťažovateľ využil ďalšiu možnosť danú mu príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku a podal žalobu na krajskom súde na preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov. Krajský súd vo veci rozhodol a sťažovateľ opätovne využil možnosť opravného prostriedku v súdnom konaní, keď podal odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd. Právomoc všeobecného súdu rozhodnúť o opravných prostriedkoch v správnom konaní a o odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu teda v tomto prípade (vzhľadom na princíp subsidiarity) vylučuje právomoc ústavného súdu, a preto ústavný súd časť sťažnosti sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojich základných práv a slobôd napadnutým postupom označených orgánov pri predbežnom prerokovaní, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

b) Predmetom sťažnosti je tiež tvrdenie sťažovateľa, že aj rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžo 113/2008 z 26. mája 2009 došlo k porušeniu jeho základných práv, ako ich označil v návrhu.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takého práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (*mutatis mutandis* sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná judikatúra).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu najmä vyplýva:

„Z administratívneho spisu je zjavné že v personálnom konaní bolo vykonané náležité dokazovanie legálnymi dôkazmi. Spáchanie skutku, ktoré je prepúšťacím dôvodom žalobcu, bolo jednoznačne preukázané predovšetkým z doslovného prepisu záznamu použitých informačno-technických prostriedkov. Pri ustálení porušenia služobnej prísahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom bolo potrebné vychádzať z vykonaných dôkazných prostriedkov, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že dokazovanie bolo riadne vyhodnotené a skutkový stav jednoznačne a riadne objasnený.

K námietke žalobcu vytykajúcej porušenie zásady prezumpcie neviny je potrebné uviesť, že správne orgány svojimi rozhodnutiami o prepustení žalobcu zo štátnej služby nevyslovili, že je vinným zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa spáchaného v jednočinnom súbehu s trestným činom prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody, pretože objasňovanie trestných činov patrí do právomoci orgánov činných v trestnom konaní. Personálnym rozkazom a následným napadnutým rozhodnutím žalovaného sa rozhodovalo o ďalšom trvaní služobného pomeru žalobcu. Trestné konanie

pred orgánmi činnými v trestnom konaní a konanie o prepustení žalobcu zo služobného pomeru sú dve odlišné konania, zverené zákonmi odlišným orgánom, upravené odlišnými právnymi predpismi. Otázka trestnoprávnej zodpovednosti nie je zhodná so skutočnosťami, ktoré tvoria podklad pre prijaté personálne opatrenie - prepustenie zo služobného pomeru. Prepustenie zo služobného pomeru realizoval nadriadený žalobcu nezávisle od zistení orgánov činných v trestnom konaní. Správne orgány vo veciach služobného pomeru policajtov majú totiž zákonom danú kompetenciu konať samostatne, nezávisle od výsledkov iného napr. trestného konania. Ani samotný záver orgánov činných v trestnom konaní o vine resp. nevine žalobcu zo spáchania trestného činu nemôže mať žiaden vplyv na závery orgánov v personálnom konaní. Prípadný oslobodzujúci rozsudok taktiež neznamená, že žalobca sa nedopustil porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, pretože takéto porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti nemusí dosahovať intenzitu trestného činu.

Treba tiež zdôrazniť, že pojmovými znakmi prepúšťacieho dôvodu v zmysle § 192 ods. 1 písm. e) zákona sú porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom a skutočnosť, že ponechanie takéhoto príslušníka v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby; zákon však nepozná poľahčujúce okolnosti pre miernejšie posúdenie porušenia služobnej prísahy a preto nemožno brať ohľad na to, ak si žalobca doteraz plnil svoje povinnosti riadne, bol čestný a disciplinovaný, najmä vzhľadom na to, že v danom prípade ide o preukázané korupčné správanie príslušníka Policajného zboru plniaceho úlohy na úseku vyšetrovania trestných činov, ktorého sa dopustil v súvislosti s touto činnosťou. Navyše treba poznamenať, že z prehľadu o odmenách a trestoch žalobcu vyplýva, že bol ako príslušník Policajného zboru viackrát potrestaný za porušenie služobnej disciplíny.

Za bezpredmetnú považoval odvolací súd námietku žalobcu o porušení ústavného práva na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň a práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť, pretože - ako to správne skonštatoval žalovaný - sám žalobca si svojim konaním spôsobil stratu zamestnania a rovnako neprihliadol na podnet p. Z. majúci podľa tvrdenia žalobcu spochybníť jeho prepustenie, z dôvodu, že toto podanie nijako nevyvrátilo výsledky vykonaného dokazovania a preukázané korupčné správanie žalobcu.

Podľa názoru odvolacieho súdu bolo konanie žalobcu v správnom konaní dostatočne preukázané a dôvodne posúdené ako konanie v hrubom rozpore so služobnou povinnosťou a služobnou prisahou. Zvlášť hrubé porušenie služobnej prisahy spočívalo v tom, že žalobca zneužil svoje služobné postavenie i vzniknutú situáciu v úmysle získať neoprávnený prospech si za to, že zariadi, aby v trestnej veci nebol nikto stíhaný, teda svoje sily a schopnosti nevyňaložil na ochranu práv a majetku iného, ale sám do nich zvlášť hrubým spôsobom zasiahol. Porušenie služobných povinností v zmysle § 48 ods. 3 písm. a), b), f), g) a h) zákona treba vidieť v tom, že žalobca nevykonával riadne štátnu službu, keď neplnil svedomite úlohy na úseku jeho služobného zaradenia, nezdržal sa konania, ktoré viedlo k stretu dôležitého záujmu štátnej služby s osobnými záujmami a ktoré mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor a nedodrжал služobnú disciplínu. (...)“

Podľa názoru ústavného súdu uvedený postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho názoru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sa sťažovateľ so skutkovým hodnotením a následne s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom skutkových omylov a právnych názorov najvyššieho súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekomformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje, a teda v okolnostiach danej veci nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie a jeho základných práv zaručených v čl. 12

ods. 1 a čl. 35 ods. 1 ústavy ani napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, a preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti, tak ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. októbra 2009